

DRUŠTVO ZA
VEDENJSKO IN KOGNITIVNO
TERAPIJO SLOVENIJE

SLOVENIAN ASSOCIATION OF
BEHAVIOR AND COGNITIVE
THERAPIES

Akreditirani član
Accredited member

SHEMA AKREDITACIJE

za pridobitev naziva

»KOGNITIVNO VEDENJSKI
TERAPEVT«

in

»SUPERVIZOR KOGNITIVNO-
VEDENJSKE TERAPIJE«

DRUŠTVO ZA
VEDENJSKO IN KOGNITIVNO
TERAPIJO SLOVENIJE

SLOVENIAN ASSOCIATION OF
BEHAVIOR AND COGNITIVE
THERAPIES

SHEMA AKREDITACIJE¹

za pridobitev naziva

»KOGNITIVNO VEDENJSKI TERAPEVT²«

in

»SUPERVIZOR KOGNITIVNO- VEDENJSKE TERAPIJE«

¹ Sprejeto na Občnem zboru Društva za vedenjsko in kognitivno terapijo Slovenije (DVKT Slovenije) 18.06.2009. Na Občnem zboru DVKT Slovenije so bile dne 18.03.2011 sprejete spremembe, ki so povečale zahtevano število primerov na supervizijski stopnji usposabljanja iz 8 na 10. Za edukante, ki so v času sprejetja sprememb (marec 2011) sheme že kontinuirano vključeni v supervizijsko stopnjo usposabljanja, velja, da jo zaključijo v skladu s shemo, ki je bila sprejeta 18.06.2009. Na skupščini DVKT Slovenije 02.03.2012 so bile sprejete spremembe, vezane na posodobitev vstopnih kriterijev za usposabljanje v skladu z Bolonjsko reformo; sprejet je bil tudi sklep o uvedbi sprejemnega razgovora za edukante pred vstopom v supervizijsko stopnjo usposabljanja. Na skupščini DVKT Slovenije 11.03.2013 je bila sprejeta razširitev programa PII iz 12-ih na 18 srečanj ter program usposabljanja supervizorjev in shema za akreditacijo supervizorjev. Na skupščini DVKT Slovenije 9.03.2016 in 11.2.2020 so bile sprejete spremembe, ki so podrobneje določile zahteve v okviru supervizorske stopnje izobraževanja.

² V besedilu se izrazi, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki, uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

1. UVOD

Usposabljanje iz vedenjskih in kognitivnih terapij v Sloveniji teče od leta 1995 v organizaciji Društva za vedenjsko in kognitivno terapijo Slovenije (v nadaljevanju: Društvo). Organizirano je v skladu z dokumentom Društva »Program in standardi usposabljanja iz vedenjskih in kognitivnih terapij«. S shemo akreditacije so določeni postopki in standardi za akreditacijo in podeljevanje nazivov »Kognitivno-vedenjski terapevt« in »Supervisor kognitivno-vedenjske terapije«.

2. POSTOPEK AKREDITACIJE

2.1. Uvod

S to shemo se ureja zagotavljanje standardov, preverjanje izpolnjevanja kriterijev in izdajanje certifikatov oz. nazivov »Kognitivno-vedenjski terapevt« ter »Supervisor kognitivno-vedenjske terapije«.

2.2. Akreditacija in podeljevanje naziva »Kognitivno-vedenjski terapevt«

Društvo za vedenjsko in kognitivno terapijo Slovenije kandidatom, ki v skladu s standardi usposabljanja izpolnijo vse zahteve in dosežejo zahtevane kriterije, izda certifikat. Društvo s certifikatom potrjuje, da je terapevt pridobil kompetence, s katerimi v skladu z lastno strokovno in etično odgovornostjo lahko izvaja kognitivno-vedenjsko terapijo. Pridobljene kompetence vključujejo:

Ocenjevanje, razumevanje in formulacija pacientovih problemov v skladu s kognitivno-vedenjskimi modeli:

- Učinkovito izvajanje intervjuja in veščin poslušanja z uporabo ustrezne besedne in nebesedne komunikacije.
- Uporaba ustreznih vedenjskih in kognitivnih metod ocenjevanja (vprašalniki, ocenjevalne lestvice, opazovalne tehnike) in razumevanje njihove veljavnosti in zanesljivosti.
- Razumevanje problemov v odnosu do kognitivno-vedenjskih formulacij.
- Povzemanje, primerjave in preverjanje kognitivno-vedenjskih teoretičnih okvirov z drugimi terapevtskimi modeli in zagotavljanje, da se izvaja najustreznejši model terapevtske intervencije.

Zmožnost uporabe ustrezno širokega spektra kognitivnih in vedenjskih intervencij:

- Demonstracija širokega znanja in veščin v implementaciji spektra vedenjskih in kognitivnih intervencij, ki so učinkovite in z dokazi podprte.

- Informiranost in praktično delo na podlagi relevantnih informacij s področij psihologije in drugih disciplin, ki doprinašajo k znanstveni bazi vedenjskih in kognitivnih terapij.
- Zadostno znanje o psihopatologiji ter razvojnih in socialnih kontekstih, relevantnih za področje, na katerem je terapevt profesionalno aktiven.
- Zmožnost kolaborativnega dela s klienti v smislu ustrezne razlage relevantnosti uporabljenih intervencij na vseh točkah terapije in iskanja njihovega konsenza.
- Uporaba ustreznih evalvacijskih metod za ocenjevanje vpliva izvedenih intervencij (vprašalniki, ocenjevalne lestvice, opazovalne tehnike).

Zmožnost vzpostavljanja, graditve, vzdrževanja in zaključevanja terapevtskega delovnega odnosa:

- Vzpostavljanje in vzdrževanje ustreznih profesionalnih meja v odnosu terapevt – pacient.
- Sposobnost učinkovitega ocenjevanja tveganja škode za pacienta, terapevta ali druge ljudi.
- Razumevanje in presoja etičnih in zakonskih principov v okviru terapevtskega odnosa.
- Zavedanje in razumevanje vpliva svojih lastnih kognitivnih, emocionalnih in vedenjskih karakteristik in odzivov (osebnostni razvoj), ki imajo vpliv na njihovo delo; pripravljenost in zmožnost za lastne spremembe in ustrezno uporabo supervizije in povratnih informacij.

Terapevti, ki izpolnjujejo standarde usposabljanja in jim je izdan certifikat, so odgovorni za kontinuiran profesionalni razvoj na področju kognitivnih in vedenjskih terapij na ustrezni ravni ter za vključevanje v redno klinično supervizijo. Društvo za vedenjsko in kognitivno terapijo Slovenije ne usposablja za poklic psihoterapevta, temveč strokovnjake z osnovnim poklicem (psiholog ali zdravnik) usposablja za izvajanje psihoterapije kognitivno-vedenjske modalitete. Posamezniki, ki želijo pridobiti status psihoterapevta in/ali poklic psihoterapevta, to storijo sami v skladu z zakonskimi predpisi.

Društvo podeljuje akreditacije izključno rednim članom društva, ki imajo do Društva poravnane vse obveznosti za obdobje akreditacije oz. reakreditacije.

2.2.1. Veljavnost akreditacije in postopek reakreditacije

Terapevt je s strani društva akreditiran za dobo petih let. Društvo na osnovi kriterijev za reakreditacije podeljuje podaljšanje akreditacij.

2.2.2. Postopek akreditacije

Posameznik, ki želi pridobiti akreditacijo oz. naziv »Kognitivno-vedenjski/a terapevt/ka«, Društvu predloži vlogo za akreditacijo (v nadaljevanju: vloga) na predpisanem obrazcu (priloga 1). Vlogo obravnava komisija za akreditacije Društva za vedenjsko in kognitivno terapijo Slovenije. Vloga mora biti opremljena z vsemi zahtevanimi prilogami in potrdili. Kandidat k vlogi prilaga kopije potrdil in ne originalov. Vlogo je potrebno priporočeno poslati na naslov društva s pripisom »za komisijo za akreditacijo«.

Komisija za akreditacijo v roku največ dveh mesecev (v ta čas se ne šteje čas letnih počitnic) odloči o izpolnjevanju pogojev za izdajo certifikata. V tem roku kandidatu, ki izpolni vse pogoje in poda popolno vlogo, tudi izda certifikat. Ob nepopolni vlogi kandidata pisno obvesti o potrebnih dopolnitvah vloge. Če kandidat ne izpolnjuje formalnih pogojev za izdajo certifikata, ga komisija pisno obvesti o razlogih za neizpolnjevanje pogojev in mu predlaga potrebne aktivnosti, da bi pogoje lahko dopolnil.

2.2.3. Postopek reakreditacije

Kriteriji reakreditacije zahtevajo, da terapevt v obdobju petih let od predhodne do ponovne akreditacije opravi naslednje aktivnosti, ki jih dokumentira s potrdili oz. ustreznimi dokazili:

1. En članek v strokovni periodiki oziroma pisni izdelek, v katerem se celovito obdelava neko področje z vedenjsko-kognitivne psihoterapije, ali problem na podlagi že objavljenega gradiva, ki dokazuje kontinuirano teoretično in/ali raziskovalno delo terapevta.
2. Usposabljanje v obsegu najmanj 50 ur npr. v delavnicah, seminarjih, predavanjih, supervizijskih srečanjih.
3. Dva nastopa na strokovnem srečanju, kjer prikaže teoretično ali praktično delo.
4. S pisno izjavo potrjuje, da je vsaj 10% njegovega dela vezano na prvine vedenjskih in / ali kognitivnih terapij.

Vse navedene aktivnosti oz. pogoji za reakreditacijo se vežejo na področje vedenjskih in / ali kognitivnih terapij. Po končanem postopku akreditacije in reakreditacije se originalna vloga z vsemi prilogami hrani v arhivu komisije.

2.3. Akreditacija in podeljevanje naziva »Supervisor kognitivno-vedenjske terapije«

S to shemo se ureja zagotavljanje standardov, preverjanje izpolnjevanja kriterijev in izdajanje certifikatov oz. nazivov "Supervisor kognitivno-vedenjske terapije".

Društvo za vedenjsko in kognitivno terapijo Slovenije kandidatom, ki v skladu s standardi usposabljanja izpolnijo vse zahteve in dosežejo zahtevane kriterije, izda certifikat. Društvo s certifikatom potrjuje, da je terapevt pridobil kompetence, s katerimi v skladu z lastno strokovno in etično odgovornostjo lahko izvaja supervizijo kognitivno-vedenjske terapije. Kompetence, ki so nujne za izvajanje supervizije kognitivno-vedenjske terapije, vključujejo:

Bazične veščine:

- Sklepanje dogovorov in pogodb (npr. med udeleženci in ustanovo, supervizorjem in supervizantom, supervizantom in klientom)
- Zastavljanje ciljev (relevantna vprašanja v superviziji)
- Poučevanje (modeli supervizije)
- Struktura (raven, usmeritev, tip, glede na model supervizije)
- Podajanje in prejemanje povratnih informacij med supervizorjem in supervizantom ter supervizantom in klientom.
- Evalvacija terapije in supervizije.

Kognitivno- vedenjske veščine:

- Zastavljanje dnevnega reda
- Formulacija primera
- Tehnike didaktičnega intervjuja
- Tehnike sokratskega intervjuja
- Struktura intervjujske seanse
- Uporaba VKT modelov
- Zastavljanje ciljev
- Podajanje povratnih informacij
- Poučevanje o modelih supervizije v VKT
- Uporaba posnetkov
- Vedenjski eksperimenti
- Empatija
- Evalvacija in povzemanje

Društvo podeljuje akreditacije izključno aktivnim članom društva, ki imajo do društva poravnane vse obveznosti. Status aktivnega člana ima vsak član, ki ima poravnane tekočo letno članarino in za obdobje akreditacije oz. reakreditacije pretekle članarine.

2.3.1. Veljavnost akreditacije in postopek reakreditacije

Supervizor je s strani društva akreditiran za dobo petih let. Društvo na osnovi kriterijev za reakreditacije podeljuje podaljšanje akreditacij.

2.3.2. Postopek akreditacije

Posameznik, ki želi pridobiti akreditacijo oz. naziv »Supervizor kognitivno-vedenjske terapije«, Društvu predloži vlogo za akreditacijo (v nadaljevanju: vloga) na predpisanem obrazcu (Priloga 2). Vlogo obravnava komisija za akreditacije Društva za vedenjsko in kognitivno terapijo Slovenije. Vloga mora biti opremljena z vsemi zahtevanimi prilogami in potrdili. Kandidat k vlogi prilaga kopije potrdil in ne originalov. Vlogo je potrebno priporočeno poslati na naslov društva s pripisom »za komisijo za akreditacijo«.

Komisija za akreditacijo v roku največ dveh mesecev (v ta čas se ne šteje čas letnih počitnic) odloči o izpolnjevanju pogojev za izdajo certifikata. V tem roku kandidatu, ki izpolni vse pogoje in poda popolno vlogo, tudi izda certifikat. Ob nepopolni vlogi kandidata pisno obvesti o potrebnih dopolnitvah vloge. Če kandidat ne izpolnjuje formalnih pogojev za izdajo certifikata, ga komisija pisno obvesti o razlogih za neizpolnjevanje pogojev in mu predlaga potrebne aktivnosti, da bi pogoje lahko dopolnil.

2.3.3. Postopek reakreditacije

Kriteriji reakreditacije zahtevajo, da supervizor v obdobju petih let od predhodne do ponovne akreditacije opravi naslednje aktivnosti, ki jih dokumentira s potrdili oz. ustreznimi dokazili:

1. En članek v strokovni periodiki: ki dokazuje kontinuirano teoretično in/ali raziskovalno delo v obliki objavljene raziskave ali strokovnega članka v strokovni literaturi, vezanega na supervizijo/intervizijo kognitivno-vedenjske terapije.
2. Usposabljanje v obsegu najmanj 30 ur npr. v delavnicah, seminarjih, predavanjih, supervizijskih/intervizijskih srečanjih; tematika usposabljanja se mora vezati na supervizijo.
3. En nastop na strokovnem srečanju, kjer prikaže teoretično ali praktično delo supervizije kognitivno-vedenjske terapije.
4. Redno poučevanje v okviru tristopenjskega usposabljanja iz kognitivnih in vedenjskih terapij, ki ga organizira Društvo.

5. S pisno izjavo potrjuje, da je v obdobju od prejšnje akreditacije redno izvajal supervizijo kognitivno-vedenjske terapije v obsegu vsaj 100 ur.

Vse navedene aktivnosti oz. pogoji za reakreditacijo se vežejo na področje supervizije vedenjskih in / ali kognitivnih terapij. Po končanem postopku akreditacije in reakreditacije se originalna vloga z vsemi prilogami hrani v arhivu komisije. Kandidat za reakreditacijo izpolni ustrezen obrazec (priloga 3 oz. 4).

3. KOMISIJA ZA AKREDITACIJE

V okviru Društva je formirana tri-članska Komisija za akreditacijo (v nadaljevanju: komisija), ki ima naslednjo sestavo: predsednik/ca društva, izvajalec/ka usposabljanja in vodja izobraževanja. Vodja izobraževanja, ki je v skladu s Statutom Društva tudi mednarodni predstavnik Društva pri EABCT, je na občnem zboru Društva izvoljen kandidat, ki je tudi sam akreditiran v skladu s shemo. Naloga vodja izobraževanja je prejemanje in registriranje prejetih vlog in obveščanje ostalih članov komisije o prejetih vlogah, usklajevanje komunikacije med člani komisije ter skrb za pripravo potrebnih kopij vlog in prilog za člane komisije, skrb za pripravo certifikatov in pošiljanje le-teh terapevtom ter pošiljanje ostale pošte komisije. Komisija se o odločitvah sestaja na sestankih, delo in sprejemanje odločitev pa po potrebi teče preko drugih poti komunikacije (telefon, elektronska pošta...).

Enaki postopki komisije veljajo za reakreditacije.